

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2019

19. in 20. november 2019, Grand hotel Bernardin, Portorož

<https://web.acs.si/lp2019>

Datum: 19. 11. 2019

Zapisnik 3. delovne skupine – Sodelovanje (medsektorsko, z lokalno skupnostjo ...)

Koordinatorji in poročevalci (vsebinski nosilci):

Vodja DS: Ema Perme, MIZŠ

Eva Mermolja, LU Ajdovščina

Maja Grašič, MDDSZ

Zapisovalka: Ana Peklenik, ACS

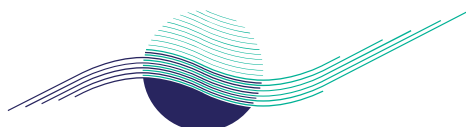
V skupini je sodelovalo blizu 50 udeležencev. Delo smo razdelili v sedem manjših skupin. Štiri skupine so odgovarjale na prvo (**Kateri so primanjkljaji/ovire sedanjega medresorskega in medsektorskega povezovanja (nacionalno, lokalno, z deležniki)? Predlogi za izboljšave**), tri pa na drugo vprašanje (**Katere pozitivne učinke letnega programa za izobraževanje odraslih na nacionalni in lokalni ravni lahko prepoznate, za posameznike, lokalno skupnost/družbo, podjetja?**).

Uvodne predstavitve

Ema Perme je predstavila partnerstvo in sodelovanje v domeni javnega. Pri tem so v ospredju skupni družbeni in ekonomski cilji, javne finance in sistemski pristopi politik države. Partnerji morajo imeti jasno opredeljene pravice in odgovornosti. 2. faza razvoja spretnosti po OECD se nanaša na upravljanje izobraževanja odraslih (IO), ki naj vodi v večjo vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje (VŽU). Ob tem je treba upoštevati stroške in učinkovitost. Ključni so jasni cilji, ki jih je mogoče doseči z ustreznim vertikalnim (nacionalnim, občinskim) in horizontalnim (medministrskim) sodelovanjem ter medsebojnim informiranjem.

Pomemben je razvoj **kulture sodelovanja v sistemu izobraževanja odraslih**: med vlado, ministrstvi in deležniki; znotraj in med ministrstvi; med vladnimi in občinskimi organi ter lokalnimi in regionalnimi akterji. Povzela je Smernice za izvajanje strategije spretnosti za Slovenijo. Ugotovitve OECD temeljijo na trenutnem Nacionalnem programu izobraževanja odraslih (NPIO) in podajajo priporočila za naprej. Pri tem je na prvem mestu krepitev partnerskega sodelovanja, sledita vključenost udeležencev in urejenost financiranja.

Eva Mermolja je na primeru lokalnega partnerstva (Občina Ajdovščina (OA) in LU Ajdovščina) prikazala pomen in izkušnje sodelovanja občin na lokalni/regionalni ravni, pripravo letnih programov IO ter sodelovanje socialnih partnerjev.

LU Ajdovščina pokriva območje dveh občin, Ajdovščine in Vipave. Tesno se povezuje tudi z idrijsko-cerkljanskim območjem, kjer nimajo ljudske univerze, in tamkajšnjo razvojno agencijo, ki je tudi njihov partner v projektu Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc 2018–2022. Sodelujejo tudi z LU Nova Gorica in Posoškim razvojnim centrom (goriška regija), s katerima so v treh projektnih partnerstvih.

Občine priznavajo pomen ustanove, jo vključujejo v svoje dejavnosti in sprejemajo kot zanesljivega partnerja. Eva ocenjuje, da je za LU zelo pomembno, da ima dobre pogoje za delovanje, kamor sodijo tudi prostori. LU Ajdovščina je pred 3 leti od Občine Ajdovščina dobila v upravljanje povsem nove, sodobno opremljene prostore v središču mesta. To je bila zanje izjemno pomembna pridobitev. V sodobno opremljenih prostorih odraslim ponujajo številne možnosti za izobraževanje, druženje, ustvarjanje. V svojih prostorih gostijo različne organizacije, s katerimi pripravljajo številne dogodke: literarne maratone, potopisna predavanja, srečanja invalidov, članov društva anonimnih alkoholikov, vojnih veteranov, gostijo tudi krvodajalsko akcijo Rdečega križa. V avli LU se z razstavami predstavljajo posamezniki, društva in različne organizacije. Vse to ima pomembno dodano vrednost, kajti na ta način marsikdo, ki sicer nikoli ne bi zašel na LU, pride k njim. Vse to pomembno vpliva na njihovo prepoznavnost in ugled.

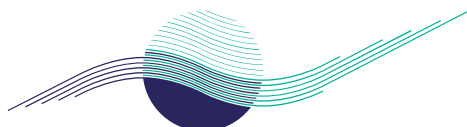
Občinska politika na tem območju na splošno deluje zelo odprto, povezovalno in vključujoče. To se odraža tudi na primeru LU. Povabljeni so k pripravi različnih strategij (Strategija razvoja občine, strategija za mlade). Vključeni so v lokalno partnerstvo za večje zaposlovanje mladih, ki ga poleg LU sestavljajo še 3 največji zaposlovalci v občini, vse šole, ZRSZ, OOOZ, GZS in Razvojna agencija. Občina jim je leta 2016 zaupala izdelavo Analize potreb gospodarstva po kadrih, izobraževanju in usposabljanju, ki jim je takrat odprla nove povezave s podjetji. Sodelovanje z gospodarstvom se je nadalje krepilo, s tem ko jim je bila leta 2017 zaupana zasnova in organizacija InCaste – Dneva ajdovske industrije in podjetništva, dogodka, ki je letos potekal že tretje leto in privabil kar 4000 obiskovalcev. Na njem se je predstavilo 50 ajdovskih podjetij. Sodelujejo tudi pri idejni zasnovi postavitve Centra znanosti, v Evropi poznanem kot Science center, ki ga načrtuje občina.

V Letni program IO (LPIO) v OA so vključili programe, po katerih je bila izražena potreba ali interes in sredstev za njihovo izvajanje LU ne more zagotoviti iz drugih virov. Program pripravijo na LU. Želijo zagotavljati dostopnost izobraževanja, biti odprt center za IO. V dejavnosti, ki se izvajajo v sklopu LPIO, se lahko vključi, kdor želi (ne glede na starost, izobrazbo, status, občino bivanja). Projekti so navadno namenjeni določeni ciljni skupini, kar je seveda omejitev, ki je v LPIO ni. LPIO za 2020 vključuje 4 programe, ki smo jih zasnovali na LU:

1. Program za mlade (ki sledi ciljem strategije za mlade v OA), spodbuja podjetnost, participacijo in delovanje v smeri trajnostnega razvoja,
2. program, namenjen primarno pridelovalcem in predelovalcem sadja, pa tudi ljubiteljem sonaravnega bivanja (Učni center Brje),
3. programi za dvig temeljnih kompetenc (20-urni jezikovni, računalniški programi za vse ciljne skupine),
4. outreach izobraževanje za trajnostni razvoj (gre za terensko delo, dejavnost izvajamo izven Ajdovščine, teme se navezujejo na trajnostni razvoj v povezavi z nesnovno kulturno dediščino in promocijo VŽU).

Eva je prepričana, da LU ne predstavljajo zgolj izobraževalnih centrov za odrasle, da so več kot le izobraževalna in svetovalna središča. So središče družbenega in kulturnega dogajanja v kraju in imajo pomembno povezovalno vlogo.

Maja Grašič je predstavila primer prakse z vidika MDDSZ. Ministrstvo je aktivno vpeto v medresorsko sodelovanje, saj je povezava med izobraževanjem, gospodarstvom in delom pomemben trikotnik.

Poudarila je, da mora izobraževalni sistem zagotavljati spretnosti za trg dela. Velik del financ gre za aktivno politiko zaposlovanja. MDDSZ je vpeto v koncept približevanja izobraževalnih ustanov podjetjem. Del tega so kompetenčni centri v lokalnem okolju, karierni centri za mlade, povezovanje delodajalcev in šol. Pokriti je treba celotno vertikalno, zato si želijo še več sodelovanja. Vključitev v izobraževalne programe in usposabljanja bi pomagala aktivirati več brezposelnih, posebno dolgotrajno brezposelnih oseb. Poudarila je, da je VŽU treba spodbujati v vseh življenjskih obdobjih.

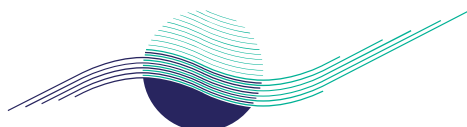
Sodelujoča z MIZŠ: Marko Šiška, Lidija Fischinger.

Vprašanja za udeležence

1. Kateri so primanjkljaji/ovire sedanjega medresorskega in medsektorskega povezovanja (nacionalno, lokalno, z deležniki)?
  - Večina udeležencev v skupinah je izpostavila pomanjkanje sodelovanja (tako na nacionalni kot lokalni ravni), neuskkljenost med resorji in odvisnost od krovnih institucij.
  - Ustanove ne izhajajo iz potreb posameznika, ampak iz projektov, ki so na voljo. Jasno je treba prepoznati vse programe, da se udeležencu lahko svetuje. Posameznik je zmeden – težko razume, v katero ciljno skupino se lahko uvrsti (ASI, TPK, svetovalna dejavnost).
  - Izobraževanje odraslih je sistemsko slepo črevo (izobraževanje tujih državljanov).
  - Problemi z dostopnostjo – udeležencem bi olajšali odločitve, če bi srednješolske programe in PUM-O financirali sproti oziroma vnaprej.
  - Pomanjkanje in neustrezno financiranje programov za starejše (upokojene) odrasle.
  - Krepitev je treba »blagovno znamko« IO na vseh ravneh.
  - Pri projektih, kot je TPK, izpadajo mala podjetja.
  - Sindikati imajo v VŽU (pre)šibko vlogo.

Predlogi za izboljšave

- LPIO naj ponuja popis stanja in kazalnikov.
- LPIO bi morali poznati vsi izvajalci/organizatorji programov VŽU in IO ter pri pripravi vsebin izhajati iz njega.
- Lokalni LPIO bi morali biti usklajeni s potrebami lokalne skupnosti.
- Treba bi bilo izboljšati pretok informacij na vseh ravneh.
- Predstavitev programov izobraževanja in usposabljanja lokalni skupnosti bi morala biti zakonsko obvezna.
- Večjo vključitev v VŽU bi dosegli z napotovanjem (dolgotrajno) brezposelnih oseb v izobraževanje in usposabljanje (vloga uradov za delo).
- Otroke (predvsem romske in druge prikrajšane) je treba vključiti v vrtec (doseči zakonsko obveznost).
- Bolj motivirani izvajalci in organizatorji IO bi odločneje spodbujali lokalne prebivalce k vključitvi v programe.
- Sindikati in svetovalna središča v lokalni skupnosti bi se morala tesneje povezovati.
- Kultura sodelovanja na vseh ravneh se mora okrepiti.

2. Katere pozitivne učinke letnega programa za izobraževanje odraslih na nacionalni in lokalni ravni lahko prepoznate, za posameznike, lokalno skupnost/družbo, podjetja?

- Nacionalni LPIO ozavešča o programih izobraževanja in usposabljanja, lokalna raven se pri organizaciji in izvajanju poveže z občino in lokalno skupnostjo. Pri tem upošteva potrebe okolja.
- LPIO na nacionalni ravni je temelj za pripravo lokalnega programa. Ta je usklajen s potrebami lokalnega okolja (občin).
- Lokalna skupnost pri pripravi letnega programa prepoznava deležnike, se povezuje s podjetji, ozavešča o programih in projektih ESS. To lahko odpira nova delovna mesta.
- Medgeneracijsko sodelovanje se krepi.
- Kompetenčni centri vodijo v sodelovanje med delodajalci, izobraževalci, zaposlenimi, šolajočimi se.
- Jasna hierarhija nacionalno – lokalno – podjetja omogoča več preglednosti (na voljo je veliko programov).
- Vključenost 9 resorjev je pomembna tako na nacionalni kot lokalni ravni.

